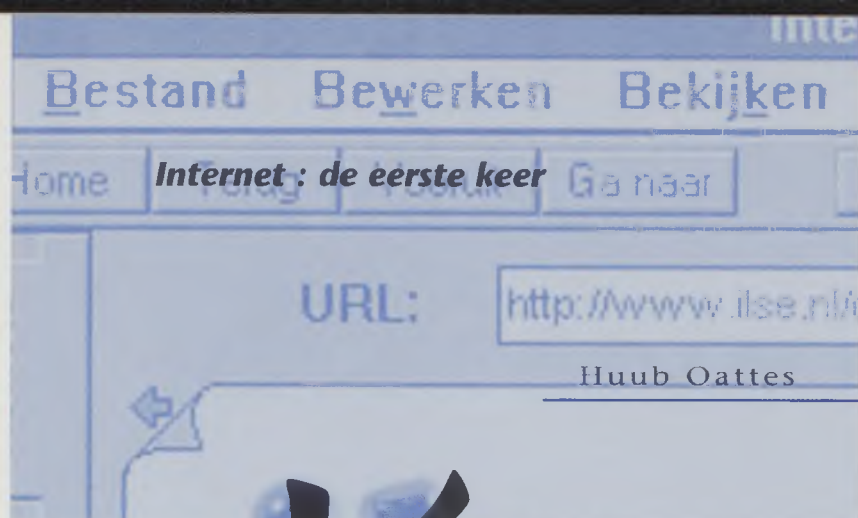

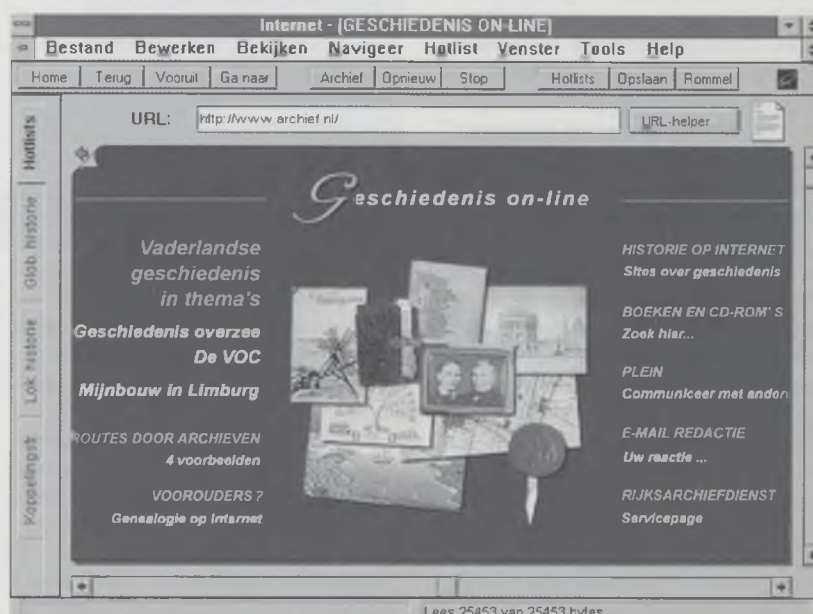

Kleioskoop

Het lijkt dé rage van dit moment : iedereen is 'online', 'surft' en stuurt 'e-mail' de wereld in. Op veel scholen wordt er door leerlingen en docenten gesproken over de zegeningen van het Internet. Is het onderwerp al eens binnen uw sectie ter sprake geweest? Wil de mediatheek ook weten hoe u het Internet denkt te gebruiken?

Misschien moet u bekennen dat u deze vraag nog niet kunt beantwoorden, omdat ... u bij de groep docenten hoort die de eerste stappen op het Internet nog moet zetten.

Drs H.F.Oattes is redacteur van KLEIO en leraar geschiedenis en maatschappijleer aan het Petrus Canisius College in Alkmaar.

De homepage van het Rijksarchief.

U heeft zich wellicht al serieus voorgenomen om dat Internet eens te verkennen, maar waar en hoe te beginnen? Kleio heeft geprobeerd een mini-handleiding samen te stellen, waardoor zelfs de meest onervaren docent eens kan rondsnuffelen op het Internet. U krijgt hier geen uitgebreide uitleg van het internet-jargon of technische beschrijvingen van allerlei mogelijkheden en moeilijkheden. Er is bewust gekozen u, met een minimum aan informatie, alleen die stappen aan te reiken, die nodig zijn voor een eerste rondgang op het bekendste deel van het Internet, het World Wide Web (WWW). Als uw interesse, na wat experimenteren, eenmaal is gewekt, dan is het vroeg genoeg voor de aanschaf van vuistdik-

ke handleidingen die u de finesses van het Internet bijbrengen. Kleio heeft tevens een aantal interessante historische vindplaatsen ("sites") voor u geselecteerd, zodat u snel en zonder veel zoekwerk op bekend terrein komt.

Aan de slag

Er wordt vanuit gegaan dat de computer Internet-gereed is en dat de gebruiker enige praktische computer-ervaring heeft.

Stap 1

Start de PC en start de Internet programmatuur ("WEB-browser"). Dit brengt u vaak op de "homepage" van uw Internet leverancier ("provider").

De muispijl verandert in een aanwijshandje als u over gekleurde en/of onderstreepte tekst of bepaalde afbeeldingen komt. Als u dan klikt krijgt u extra informatie over dat betreffende onderwerp ("hypertext").

Stap 2

U heeft belangstelling voor historische informatie, dus die moet opgespoord worden.

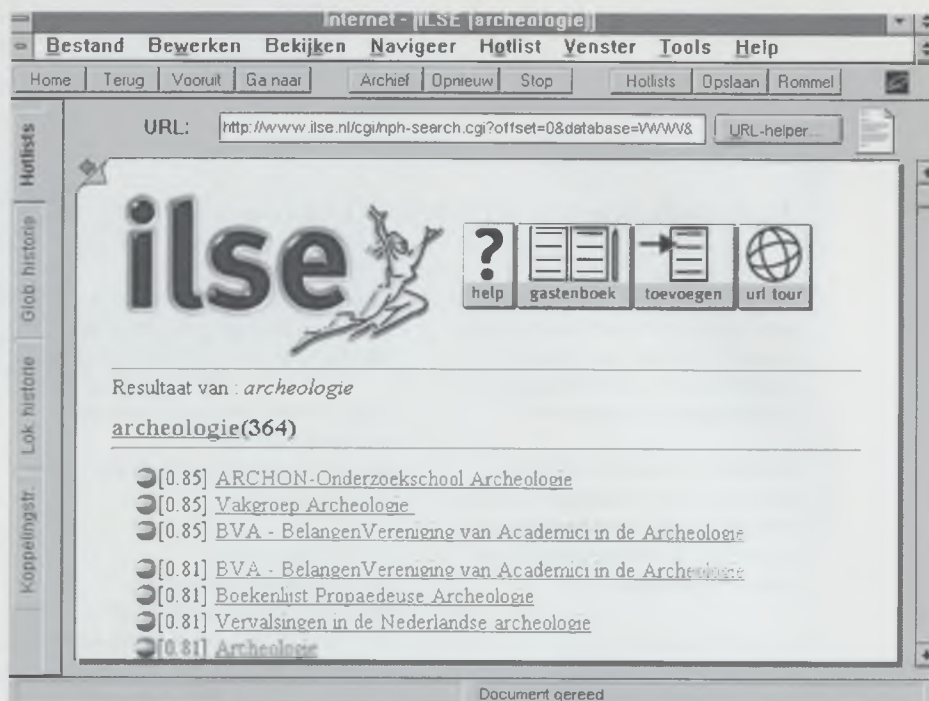
U kunt informatie krijgen op twee manieren :

- door rechtstreeks naar een **bekend adres** te gaan, of
- door met behulp van een **trefwoord** en een **zoekmachine** een aantal verwijzingen naar adressen te krijgen.

ad.a De snelste en eenvoudigste manier om aan historische informatie te komen is door rechtstreeks naar een bekend Internet adres ("site") te gaan. Afhankelijk van de programmatuur die u gebruikt, werkt dat (ongeveer) zo : Via de schermknop GA NAAR of via het pulldown menu NAVIGEER komt u in een venster GA NAAR URL. (Dit venster komt bij alle programma's voor). Waar de cursor knippert, typt u een Internet adres in het invoerveld, bijvoorbeeld:

http://www.archief.nl

U bevestigt deze opdracht en binnen korte tijd komt u, in dit geval, op de "homepage" van het Rijksarchief genaamd Geschiedenis on Line. Eenmaal hier aangeland kunt u door simpelweg te klikken op die plaatsen waar de muispijl verandert in een aan-

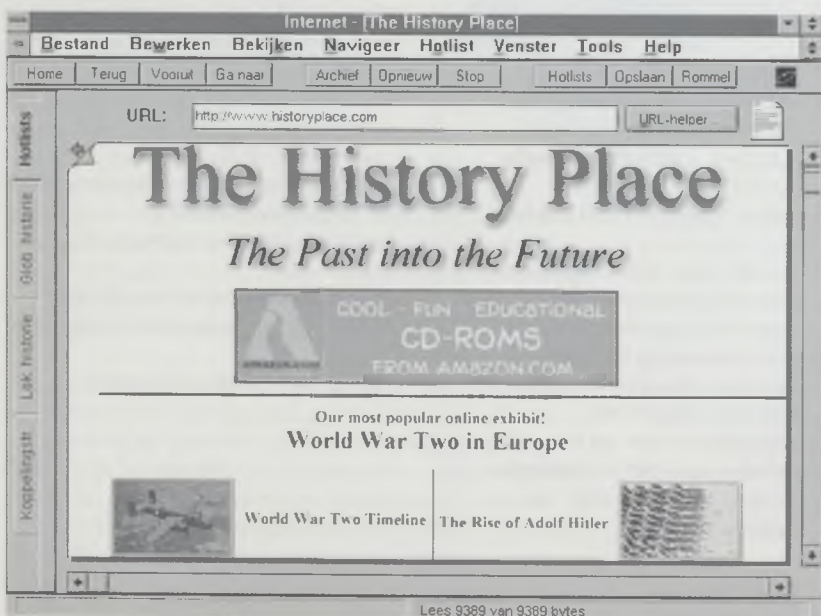
Voorbeeld van een Nederlandse zoekmachine.

wijshandje, doorschakelen naar andere pagina's of naar andere "sites". Verder op vindt u een lijst met historische sites die u op bovenstaande manier direct kunt bereiken en bekijken.

ad.b Indien u een speciaal onderwerp zoekt, dan kunt u het snelst via een trefwoord zoeken. De homepage van uw Internet provider heeft soms een rubriek ZOEKEN, die u, nadat u er op geklikt heeft, naar zoekmachines brengt. Deze speuren razendsnel het Internet af naar het door u opgegeven trefwoord en bieden u dan een aantal te bekijken Internetpagina's. U kunt zoeken in Nederland of wereldwijd.

Kies en klik op een genoemde zoekmachine, dat brengt u op de betreffende homepage. (Als er geen rubriek ZOEKEN beschikbaar is, gebruik dan het hierboven beschreven GA NAAR URL-voorbeeld en voer het adres van een zoekmachine in.

Hieronder vindt u twee zoekmachines en hun Internet adressen.) Klik op de lege invoerregel, voer uw trefwoord in en druk (afhankelijk van de zoekmachine) op ZOEKEN of SEARCH (U kunt een waarschuwingsbericht krijgen over een onbeveiligd document, maar dat kunt negeren. Het komt overigens bij elke zoekopdracht weer terug.) Bijvoorbeeld: U zoekt in Nederland via de zoekmachine ILSE met het trefwoord 'archeologie'. Na enige seconden krijgt u de zoekresultaten vermeld in het aantal "hits" (aantal keren dat uw trefwoord voorkwam op de doorzochte Internet-adressen) en tevens ziet u een geselecteerde lijst met adressen. Elk van deze adressen is onderstreept en/of heeft een afwijkende kleur ("hyperlinks") en deze

Deel van de Amerikaanse History Place homepage.

Historische sites op het Internet (selectie)

Veel van de hieronder genoemde sites zijn verzameld door Jeroen Koerten, vierdejaars student Geschiedenis aan de Hogeschool Rotterdam & Omstreken

Attentie: U moet de Internet-adressen zeer nauwkeurig invoeren, want een spatie of een punt te veel of te weinig maakt het adres onvindbaar.

Algemeen

<http://www.archief.nl>
Geschiedenis on Line

Een zeer geschikte site van het Rijksarchief om mee te beginnen. Doorschakelmogelijkheden naar andere historische sites (o.a.: genealogie, heraldiek, alle tijdvakken, archieven), historische boeken en discussie mogelijkheden.

<http://grid.let.rug.nl/ahc/hist.html>
WWW Services for Historians
Een zeer geschikte site met veel mogelijkheden van de Rijksuniversiteit Groningen.

<http://www.bubl.bath.ac.uk/BUBL/History.html>
Een algemene index uit Engeland die je verder verwijst naar historische sites.

<http://www.diku.dk/students/hrafn/history.html>
idem, uit Denemarken

<http://www.serve.com/ephemera/history/journalismlinks.html>
idem, uit de Verenigde Staten

Oudheid

<http://argos.evansville.edu>
Een speciale zoekmachine gericht op de oudheid en de middeleeuwen

<http://www.personal.umich.edu/~pfoss/Romarch.html>
Informatie over en index van sites die te maken hebben met het Romeinse rijk.

Middeleeuwen

<http://argos.evansville.edu>
Een speciale zoekmachine gericht op de oudheid en de middeleeuwen

<http://blah.bsuev.bsuev.edu/bt>
Bekijkt elk gedeelte van het tapijt van Bayeux.

<http://www.bway.net/~halsall/byzantium.html>
Informatie over Byzantium en Byzantijnse kunst.

Renaissance

<http://www.halcyon.com/howlevin/renaissance.html>
Interessante lijst van sites die op een of andere manier met de Renaissance te maken hebben.

Contemporaine geschiedenis

<http://www.worldwar1.com>
Het vertrekpunt voor veel informatie over de Eerste Wereldoorlog

<http://www.historyplace.com>
Een fraaie site met veel Amerikaanse geschiedenis (Burgeroorlog t/m J.F.Kennedy) en informatie over de Tweede Wereldoorlog

Diversen

<http://archweb.leidenuniv.nl/>
Alles over het archeologische bedrijf in Nederland.

<http://noord.bart.nl/~geodata/catg.html>
De stichting Geodata toont u een overzicht van geschiedenis-software.

Nederland 1780-1830
Internet-tentoonstelling
'Van revolutie tot rusthuis:
Kampen, Zutphen en Zwolle
tussen 1780 en 1830'
<http://www.obd.nl/1780.htm>

Op dit adres zijn afbeeldingen van archiefmateriaal, kaarten en prenten te vinden met betrekking tot gebeurtenissen en personen in de betreffende periode. Misschien is hier op de valreep voor het eindexamen iets heel leuk bij voor uw lessen!

kunt u allemaal gaan bekijken door er op te gaan staan, de muispijl wordt een aanwijshandje, en te klikken.

Gefeliciteerd, u bent nu aan het netsurfen ! U weet van te voren meestal niet of u op een knutsel-pagina van een hobbyist of op een wetenschappelijk verantwoorde pagina van een professionele instelling terecht komt. Het Internet zit vol verrassingen !

Stap 3

Via de TERUG of VOORUIT knoppen in de werkbalk, of soms met pijltjes op het scherm, kunt steeds de volgende of de vorige pagina bekijken. Op zo'n informatie-pagina vind u vaak weer andere doorschakelmogelijkheden ("links") naar hetzelfde of een gerelateerd onderwerp. Deze "links" zijn onderstreept en/of hebben een kleur die afwijkt van die van de andere tekst. Ga erop staan met de muispijl, deze wordt het aanwijshandje, u klikt en hup, daar surft u weer verder naar een volgend adres met nieuwe informatie. Dit proces kan zich, al naar gelang uw interesse, uithoudingsvermogen en telefoonrekening, eindeloos herhalen.

Stap 4

De mogelijkheid bestaat om gevonden informatie of afbeeldingen meteen te printen of op te slaan. In dat laatste geval moet u dan zo'n pagina "opslaan als/save as" een bestand op een (harde) schijf.

Stap 5

Interessante sites kunt u opslaan binnen een "Hotlist" of "Favorieten" of "Bookmark" bestand. Hierdoor kunt u er een volgende keer rechtstreeks, en dus veel sneller, naar toe. Raadpleeg de Helpfunctie op uw scherm voor de juiste procedure.

Enkele zoekmachines in Nederland :

Ilse <http://www.ilse.nl>
Search.nl <http://www.search.nl>

Enkele zoekmachines wereldwijd :

Altavista <http://www.altavista.digital.com>
Yahoo <http://www.yahoo.com>